

VAD ÄR DET FÖR STAD VI DRÖMMER OM?

PLATTFORMSDAGARNAS UNGDOMSPANEL ÖNSKADE SIG FLEXIBILITET, JÄMLIKHET OCH LYHÖRDHET

2017-12-15

Av: Plattformen för hållbar stadsutveckling

Det finns minst sagt mycket kvar att göra innan ett hållbart samhällsbyggande har uppnåtts. För vad är ens hållbarhet? Hur vill vi egentligen bo? Under Plattformsdagarna bjöds en ungdomspanel in för att prata om sina drömmars stad. På scen stod Ellen Landén från Nyréns arkitektkontor, Hampus Sandqvist som bor i HSB Living Lab och Frejdel Haar som pluggar till bebyggelseantikvarie.

Det finns vissa grundläggande saker som bara måste fungera i en stad. Människor måste kunna ta sig mellan olika platser, få tillgång till mat och vatten samt ha någonstans att bo. Det måste finnas arbetsplatser, samhällsservice, elektricitet, avlopp och så vidare. Men sen då? Vad är det som gör att vi mår bra i en stad? Vad karaktäriserar ett bra samhälle? Och framför allt, är det dit vi är på väg idag?

Den ungdomspanel som bjudits in till Plattformsdagarna lyfte på olika sätt fram faktorer som kan göra staden mer anpassningsbar, rättvis och intressant. Mycket handlade om att kunna vara lite mer flexibel i sitt tänkande kring stadens utveckling. Kanske kan den anpassas till fler åldrar, intressen, livsstilar och förutsättningar än vad som ryms idag?

Varken Frejdel eller Ellen var så värst imponerade av hur dagens städer konstrueras. Båda trodde att vi i framtiden kommer att ångra mycket av det som görs just nu.

– Jag tror inte att vi kommer att vara särskilt stolta när ser tillbaka på de städer vi producerar idag. Det är mycket som byggs utan omsorg och lyhördhet för platsen och det befintliga. Många viktiga saker får ryka för att bygga nya bostäder så snabbt som möjligt. Ofta cementeras bara samma gamla ohållbara strukturer, menade Ellen.

Hon målade i sin presentation istället upp andra möjligheter och tog fasta på fyra egenskaper som på sätt och vis kan definiera en bra stad. Den första egenskapen hon lyfte fram var *tjänlig*, staden ska vara funktionell och tillfredsställa våra mest grundläggande behov i form av tillgänglighet, transporter och social samvaro. Därefter ska den även vara *vacker*. Estetiken måste framhävas som en viktigare del av byggandet, trots att den upplevelsebaserad och svår att mäta. Det gröna, menade Ellen kan vara en väg att gå. Hon gav byggnadskomplexet *Barbican* som exempel, där har man blandat upp den brutalistiska arkitekturen med grönska, vilket gör att platsen upplevs på ett helt annat sätt.

Utemiljö i Barbican, London. Foto: Damien Everett (damo1977 på Flickr)

Den tredje faktorn som Ellen tog upp var *inspirerande*, staden ska vara intressant och tankeväckande. Den ska ta vara på sina platser och utveckla dem varsamt, då ges utrymme för fantasifullhet i det byggda. Slutligen ville Ellen se att staden blir mer *ansvarsfull*, den måste prioritera alla sina invånare. Även barn och ekonomiskt utsatta.

Frejdel betonade också vikten av att värna om platsen och dess egenskaper. Idag, sade hen, bygger man bort topografier och raderar ut stadens årsringar. Det är något Frejdel tror vi kommer ångra i framtiden, den brutalitet med vilken staden och dess förlutna ofta behandlas.

– Alla tomter kanske inte alltid behöver bli bostäder. Särskilt inte när nybyggnationen bara är till för en viss sorts människor. Det finns heller ingen diskussion kring hur länge de hus som byggs ska hålla.

är stökiga och att ingen diskar. Här är det annorlunda, man hjälps åt och delar ed sig. Det finns en social gemenskap.

Hampus tror att matchningen har varit viktig för att få boendet att funka. Innan inflyttning går man på intervju för att sedan kunna paras ihop med likasinnade.

Framtiden är flexibel

Kanske finns det lösningar för både boende och samhällsutveckling som egentligen skulle kunna passa bättre för många? Som kanske skulle göra människor mindre ensamma, mindre utsatta och mer inkluderade? Ungdomspanelen uttryckte alla att staden måste byggas flexibelt eftersom vi inte vet hur framtiden kommer att se ut. Det är bra att ha en plan för hur samhället ska utvecklas, men det kan också vara bra att avvika ifrån den.

Viktigt är även att se ett större perspektiv det byggda istället för att fokusera för mycket på enskilda frågor eller på avgränsade platser. Det är när man lyfter blickan som man kan skapa sig en sund bild av verkligheten.

Och, lade Frejdel till, så måste unga människor rådfrågas oftare. Inte bara när det gäller så kallade "ungdomsfrågor".